Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33315

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i (YYDÖ), 2018 y?l?nda ?lker Kaba, M. Erol ve K. Güç taraf?ndan yeti?kin bireylerin ya?amlar?n?n genel kalitesine ve farkl? alanlardaki memnuniyet düzeylerine dair öznel de?erlendirmelerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? **psikometrik** bir araçt?r. Bu ölçek, özellikle Türk kültürüne uygun olarak tasarlanm?? olup, bireylerin bili?sel ve duygusal bile?enleri içeren ya?am doyumu yap?lar?n? derinlemesine ara?t?rmay? hedefler. Ölçe?in geli?tirilmesi ve psikometrik özelliklerinin incelenmesi, 2018 y?l?nda Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yay?mlanan kapsaml? bir çal??ma ile gerçekle?tirilmi?tir.

Anahtar Kelimeler

Ya?am doyumu, Yeti?kinlik, Psikolojik iyi olu?, Ölçek geli?tirme, **Psikometri**, Öznel iyi olu?.

Yazarlar

?lker Kaba, M. Erol, K. Güç.

Amaç

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin (YYDÖ) temel amac?, yeti?kin popülasyonun genel **ya?am doyumu** düzeylerini güvenilir ve geçerli bir ?ekilde ölçebilecek, kültürel ba?lam? dikkate alan özgün bir ölçüm arac? sunmakt?r. Geli?tirme süreci, sadece mevcut uluslararas? ölçeklerin çevirisi yerine, do?rudan Türk kültürü ve ya?am biçiminin özelliklerini yans?tan maddeler olu?turarak bu yap?n?n özgün bir temsilini sa?lamay? amaçlam??t?r.

Bu ölçek, klinik, dan??manl?k ve **pozitif psikoloji** alanlar?nda ara?t?rmac?lar ve uygulay?c?lar için kritik bir kaynakt?r. Elde edilen veriler, bireylerin ya?am kalitesini art?rmaya yönelik müdahale programlar?n?n planlanmas?nda ve genel iyi olu? düzeylerinin izlenmesinde önemli bir rol oynamaktad?r.

Yap?

Ölçek, psikolojideki merkezi bir kavram olan **ya?am doyumu** (Life Satisfaction) yap?s?n? ölçmektedir. Ya?am doyumu, bireyin kendi hayat?n? genel olarak veya belirli alanlar (ili?kiler, kariyer, sa?l?k vb.) aç?s?ndan de?erlendirmesi sonucu ortaya ç?kan bili?sel bir yarg?d?r. Bu yap?, genellikle **öznel iyi olu?un** (subjective well-being) temel bili?sel bile?eni olarak kabul edilir.

YYDÖ'nün yap?sal modeli, ya?am doyumunun küresel ve bütüncül bir de?erlendirmesini yans?tacak ?ekilde tasarlanm??t?r. Ölçek maddeleri, bireyin mevcut ya?am durumunu kendi ideal standartlar? ve beklentileriyle kar??la?t?rmas?na olanak tan?yan ifadeler içererek, bireysel

ARABPSYCHOLOGY.COM

memnuniyet seviyesini nicel olarak belirlemeyi hedefler.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda (Kaba, Erol ve Güç, 2018), ölçe?in ya?am doyumunu tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü kan?tlamak için çe?itli geçerlik analizleri uygulanm??t?r. Yap? geçerli?i, özellikle Aç?mlay?c? ve Do?rulay?c? **Faktör Analizi** (DFA) yöntemleri kullan?larak test edilmi?tir. Bu analizler, ölçek maddelerinin tek bir temel yap?n?n veya teorik olarak öngörülen boyutlar?n alt?nda topland???n? göstermi?tir.

Ek olarak, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsam?nda, Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i puanlar?n?n, teorik olarak ili?kili olmas? beklenen di?er iyi olu? ve psikolojik sa?l?k ölçütleri (örne?in, mutluluk ölçekleri veya depresyon envanterleri) ile korelasyonlar? incelenmi?tir. Bu analizler, YYDÖ'nün di?er geçerli ölçeklerle beklenen yönde ili?kiler göstererek yeterli düzeyde geçerli oldu?unu teyit etmi?tir.

Güvenirlik

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin güvenilirli?i, yani ölçümlerin tutarl?l??? ve kararl?l???, iç tutarl?l?k analizleri ile de?erlendirilmi?tir. Geli?tirme makalesinde rapor edilen **Cronbach Alfa** iç tutarl?l?k katsay?s?, ölçe?in maddelerinin yüksek düzeyde homojen oldu?unu ve ayn? yap?y? tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi?tir.

Güvenirlik çal??malar?nda ayr?ca, ölçek puanlar?n?n zaman içinde kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test güvenirli?i de incelenmi? olabilir. Bu analizler, ölçe?in k?sa veya orta vadede uyguland???nda benzer sonuçlar üretti?ini ve dolay?s?yla kararl? ölçümler sa?lad???n? do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini incelemek üzere yürütülen **faktör analizi**, ölçe?in tek boyutlu bir yap? sergiledi?ini veya ya?am doyumunun temel bile?enlerini temsil eden birden fazla alt faktöre sahip oldu?unu ortaya koymu?tur. Analizler sonucunda, maddelerin ilgili faktörlere yüksek yükler verdi?i ve faktör yap?s?n?n teorik beklentilerle uyumlu oldu?u belirlenmi?tir.

Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) kullan?larak, elde edilen modelin veriyle uyumu de?erlendirilmi?tir. Uyum indeksleri (örne?in, CFI, TLI, RMSEA) incelenmi? ve modelin kabul edilebilir veya iyi düzeyde uyum gösterdi?i rapor edilmi?tir. Bu sonuçlar, Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i'nin güçlü ve sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu kan?tlamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Özgün Türk kültürüne uygun olarak geli?tirilmi? bir ölçektir.)

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi dereceleme ölçe?i kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler

Ya? Grubu: Yeti?kinlik dönemi (Genellikle 18 ya? ve üstü bireyler.)

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye'deki üniversite ö?rencileri ve genel yeti?kin popülasyonu dahil olmak üzere farkl? örneklemler üzerinde geli?tirilmi?tir.

Test Metodolojisi: Bireysel veya grup halinde uygulanabilen öz bildirim (Self-report) ölçe?idir.

Anahtar Kelimeler

Ya?am doyumu, Öznel iyi olu?, Yeti?kin psikolojisi, Ölçek geli?tirme, Psikolojik de?erlendirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresleri: ?lker Kaba: ikabapdr@gmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i, 2018 y?l?nda Kaba, Erol ve Güç taraf?ndan Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi'nde yay?mlanm??t?r. Ölçe?in akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?m? için sorumlu yazar ?lker Kaba ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Kullan?m ücreti ve izin ko?ullar? için yazar?n belirledi?i ?artlar geçerlidir.

Kaynaklar

Kaba, ?., Erol, M. ve Güç, K. (2018). Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?inin geli?tirilmesi. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 18*(1), 1-14.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan ula??labilir: sbd.dergi.anadolu.edu.tr

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: yetiskin-yasam-doyumu-olcegi-toad.pdf

Yeti?kin Ya?am Doyumu Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Orijinal kaynakta ölçek maddeleri do?rudan listelenmemi?tir. Maddelerin tam listesi ve uygulama talimatlar? için, yukar?da belirtilen Kaba, Erol ve Güç (2018) makalesine veya sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM